Stanford Report, June 14, 2005

[English Version]

เป็นการปาฐกถาพิเศษที่มหาวิทยาลัยสแตนฟอร์ดเมื่อเดือนมิถุนายน ผมไปอ่านพบบทความนี้ในนิตยสาร Fortune ฉบับ September 5, 2005 ฟอร์ จูนได้เขียนในข้อความโปรยก่อนบทความว่า ปกติการปาฐกถาพิเศษในวันรับ ปริญญามักจะเป็นอะไรที่ฟังสบาย ๆ แล้วก็ผ่านไป แต่ปาฐกถาพิเศษของ Jobs ที่ Stanford ครั้งนี้ถือว่าไม่ธรรมดาเพราะหลังจากวันนั้นก็คนพูดถึงอย่าง มากมาย ไม่เฉพาะในหมู่บัณฑิต ของสแตนด์ฟอร์ดเท่านั้น แต่มีการโพสต์เข้า ไปในเวบไซด์ ต่าง ๆ ส่งอีเมล์ให้คนรู้จักอ่าน ถกเถียงในเวบล็อก คนที่ไม่ได้ อ่านก็ถามหากันมาก จนฟอร์จูนต้องเอามาตีพิมพ์แม้จะผ่านมาแล้วถึง 4 เดือนก็ตาม

โดย : สตีฟ จ็อบส์ (CEO Apple Computer และ Pixar Animation Studio) ถอดความโดย : กิตติ สิงหาปัด

" ผมรู้สึกเป็นเกียรติ ที่ได้มาร่วมในพิธีรับปริญญาของมหาวิทยาลัยที่ดีที่สุดแห่งหนึ่งของโลกกับพวกท่านในวันนี้ ความจริงที่คนรู้กันทั่วไปก็คือ ผมไม่จบปริญญาครับ จะว่าไปแล้วการมาที่นี่ในวันนี้ถือว่าทำให้ผมได้อยู่ใกล้กับคำว่าได้ปริญญามากที่สุด วันนี้ผมอยากจะบอกเล่าเรื่องราว ในชีวิตผมให้ฟัง สามเรื่อง เป็นแค่เรื่องของชีวิตผมเองเท่านั้นจริง ๆ นะครับ ไม่ได้เป็นเรื่องใหญ่โตอะไร

□ เรื่องแรก... เป็นเรื่องของการมองเส้นทางเดินของชีวิตที่ผ่านมา ซึ่งมันเป็นคล้าย ๆ การต่อเชื่อมจุดให้เป็น รูปร่าง ผมดรอปจากมหาวิทยาลัย Reed หลังจากเข้าเรียนได้เพียง 6 เดือน แต่ก็ยังเตร็ดเตร่อยู่ในมหาวิทยาลัย อีก 18 เดือน ก่อนที่จะออกมาจริง ๆ ถามว่าทำไมผมถึงดรอป บางทีเรื่องนี้อาจจะเริ่มมาตั้งแต่ผมยังไม่เกิดด้วย ซ้ำไป แม่ของผมเป็นสาวรุ่นที่เพิ่งจบจากมหาวิทยาลัยและไม่ได้แต่งงาน เธอตั้งใจว่าจะยกผมให้คนที่ต้องการ เด็กรับไปเลี้ยงเป็นลูกบุญธรรม เธอมีเงื่อนไขในใจที่ค่อนข้างแรงกล้าว่า จะยกผมให้กับคู่สามีภรรยาที่ต้องจบ มหาวิทยาลัยเท่านั้น ตอนแรกผู้ที่จะรับผมไปอุปการะนั้นเป็นคู่ของทนายความกับภรรยา แต่ปรากฏว่าตอนผม คลอดนั้น ทั้งสองก็เกิดเปลี่ยนใจกะทันหันว่าอยากได้เด็กผู้หญิง ผมก็เลยมาเป็นลูกของพ่อแม่ผมในขณะนี้ ตอน นั้นท่านทั้งสองอยู่ในรายชื่อถัดไปที่ต้องการรับเด็กไปเลี้ยง พอคู่ของทนายปฏิเสธ ก็เลยมาถึงคิวของท่าน แต่ ปัญหาก็คือ..พ่อแม่ผมไม่ได้จบมหาวิทยาลัยในหนแรก แม่ผมจึงไม่ยอม แต่สุดท้ายก็ยอมเพราะพ่อแม่ผมให้ สัญญาว่าจะส่งผมเข้ามหาวิทยาลัยเมื่อผมโตขึ้นอย่างแน่นอน

17 ปีต่อมาผมก็ได้เข้ามหาวิทยาลัยจริง ๆ แต่ผมดันไปเลือกมหาวิทยาลัยที่ค่าเทอมแพงพอ ๆ กับ ที่นี่ ด้วยเงินเก็บของพ่อแม่ผมซึ่งท่านก็เป็น คนระดับทำงานธรรมดา หมดไปกับค่าเทอมของผม หกเดือนในมหาวิทยาลัยผมมองไม่เห็นว่า มันจะคุ้มกับค่าเล่าเรียนยังไง ผมไม่รู้ว่าจะเอา ยังไงกับชีวิตดี และมหาวิทยาลัยก็ไม่ได้ให้ทางออกกับผม ผมใช้เงินที่พ่อแม่สะสมมาทั้งชีวิตหมดไปในหกเดือนที่ Reed ในที่สดผมตัดสินใจดร อปโดยมั่นใจว่าทุกอย่างจะดีขึ้น จริง ๆ ตอนนั้นผมก็ค่อนข้างกลัว แต่เมื่อมองกลับไป การตัดสินใจดรอปเป็นการตัดสินใจที่ดีที่สุดครั้งหนึ่งใน ชีวิต การดรอปทำให้ผมไม่ต้องเรียนวิชาบังคับที่ผมไม่ชอบ แต่ในขณะเดียวกันกลับทำให้ผมได้เข้าเรียนวิชาที่ผมสนใจ

แต่ก็ไม่ใช่เรื่องดีทั้งหมดนะครับ ผมไม่มีหอพัก ต้องสิ่งในห้องของเพื่อน ผมต้องเก็บกระป๋องโค้กไปคืนที่ร้านเพื่อเอาเงินมัดจำกระป๋องละ 5 เซ็นต์ ไปซื้อข้าวประทังชีวิต และทุก ๆ วันอาทิตย์ผมต้องเดินข้ามเมืองถึง 7 ไมล์ เพื่อที่จะได้กินอาหารดี ๆ ซักมื้อที่โบสถ์พราหมณ์ และมีหลาย อย่างที่ผมอาจจะก้าวพลาดไปโดยบังเอิญเพราะความอยากรู้อยากเห็น หรือโดยสัญชาตญาณ ได้ให้บทเรียนที่มิอาจประเมินค่าได้กับผม ผม คยากจะยกตัวอย่างให้พังตักเรื่อง

มหาวิทยาลัย Reed ในตอนนั้นอาจจะเรียกได้ว่ามีคอร์สสอนการออกแบบตัวอักษร (calligraphy) ที่ดีที่สุดในอเมริกาก็ว่าได้ ป้ายหรือโปสเตอร์ ต่าง ๆ ในมหาวิทยาลัยจะถูกออกแบบอย่างสวยงาม ผมตัดสินใจเข้าเรียนวิชานี้ เนื่องจากไม่ต้องลงเรียนวิชาปกติ หลังจากดรอปไว้ ผมได้ เรียนรู้ตัวอักษร serif และ sans serif ได้รู้เรื่องการจัดวางช่องไฟ การผสมผสานตัวอักษรขนาดต่าง ๆ กัน ให้งานออกมาดูดีที่สุด มันเป็นอะไรที่ บ่งบอกถึงความสวยงาม มีที่มาที่ไป และมีศิลปะแบบที่วิทยาศาสตร์ก็สอนเราไม่ได้ มันสุดยอดจริง ๆ

แต่สิ่งเหล่านี้ก็ไม่ได้ช่วยอะไรในชีวิตผมเลย จนกระทั่งสิบปีต่อมาเมื่อเราออกแบบคอมพิวเตอร์ แมคอินทอชเครื่องแรก นั่นแหละวิชาที่เรียนตอน ดรอปถึงช่วยได้จริง ๆ ทุกท่านคงเห็นเครื่องแมคฯ ที่มีตัวฟอนท์ที่สวยงาม นี่ถ้าผมไม่ได้ลงเรียนวิชาการออกแบบตัวอักษร (Calligraphy) ใน ตอนนั้นแล้ว เราก็คงไม่มีเครื่องแมคอย่างที่เราเห็นในวันนี้ และความจริงก็คือถ้าวินโดวส์ไม่ลอกเราในวันนั้น พีซีในยุคปัจจุบันก็จะไม่มีตัว ฟอนท์อย่างนี้ก็ได้ ทั้งหมดเกิดขึ้นได้เพราะผมลงเรียนวิชาคัดลายมือครั้งนั้นทีเดียวจริง ๆ แน่นอนครับว่าเราคงไม่สามารถต่อเชื่อมจุดเป็นรูปร่าง ได้เมื่อผมอยู่ที่ Reed แต่เมื่อตอนสิบปีผ่านไปทุกอย่างก็เห็นได้ชัด

ผมขอย้ำอีกครั้งหนึ่งว่า <mark>เราไม่สามารถต่อจุดให้เป็นรูปร่างได้โดยการมองไปข้างหน้า เราจะทำได้ก็ต่อเมื่อเรามองย้อนหลังไป</mark> (ถ้านึกไม่ออกให้ นึกถึงเวลาเราเชื่อมจุดเป็นรูปต่าง ๆ ถ้าเราเอากระดาษปิดจุดที่เราต่อมาแล้วเราจะต่อไปข้างหน้าไม่ถูก) ฉะนั้นขอให้เชื่อว่าจุดต่าง ๆ ที่ผ่านมา นั้นอาจจะเป็นส่วนหนึ่งของชีวิตเราในวันข้างหน้า เราต้องเชื่อในอะไรซักอย่างไม่ว่าจะเป็นความมุ่งมั่นตั้งใจ ซะตาชีวิตหรือกรรม อะไรก็ได้ วิธี คิดแบบนี้ไม่ทำให้ผมผิดหวังท้อแท้ แต่กลับสร้างสิ่งต่าง ๆ ให้เกิดขึ้นกับชีวิตผมมากมาย

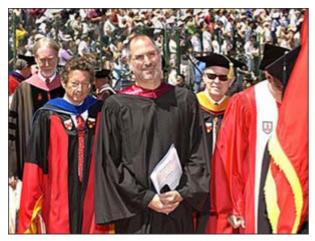
□ เรื่องที่สอง... ที่จะเล่าให้ฟังเกี่ยวกับความรักและการสูญเสียครับ ผมโชคดีที่ได้พบกับสิ่งที่ผมรักที่จะทำตั้งแต่วัยหนุ่ม วอช (Stephen Wozniak ผู้ร่วมก่อตั้ง Apple) กับผมเริ่มทำคอมพิวเตอร์แอปเปิลกันที่โรงรถของพ่อแม่ผมตอนผมอายุ 20 เราทำงานกันอย่างหนัก ภายใน ระยะเวลา 10 ปี แอปเปิลที่เริ่มจากเราสองคนในโรงรถเติบโตขึ้น มีสินทรัพย์ถึง 2,000 ล้านเหรียญ มีพนักงานกว่า 4,000 คน เราเพิ่งสร้าง คอมพิวเตอร์ที่ดีที่สุดคือ แมคอินทอช ตอนผมเพิ่งย่างสามสิบ แต่ผมกลับถูกไล่ออก หลายคนอาจสงสัยว่าผมถูกไล่ออกจากบริษัทที่ตัวเอง ก่อตั้งมาได้ยังไง คือเมื่อแอปเปิลเริ่มเข้าที่และเติบโต เราก็หาคนที่เราคิดว่าเก่งมาร่วมบริหาร แรกก็ไปได้ดี แต่พอชักพัก วิสัยทัศน์เราก็เริ่มไม่ ตรงกันหนักเข้าก็กลายเป็นความขัดแย้ง และในที่สุดคณะกรรมการบริหารก็เลือกข้างเขา และผมก็เป็นฝ่ายต้องออกมา เป็นการออกที่คนรู้กัน ทั่วไปใหญ่โต สิ่งที่เป็นหัวใจในชีวิตของผมมลายหายไป ชีวิตผมเหมือนไม่เหลืออะไรเลย

ช่วงนั้นผมไม่รู้ว่าจะทำอะไรอยู่หลายเดือน ผมรู้สึกว่าผมได้ปล่อยให้ความเป็นเจ้าของกิจการหลุดลอยไป ทั้ง ๆ ที่มีโอกาส ช่วงหลังผมได้พบกับ David Packard (หนึ่งในผู้ร่วมก่อตั้ง HP) และ Bob Noyce (หนึ่งใน ผู้ร่วมก่อตั้ง Intel) เพื่อขอโทษในสิ่งที่เกิดขึ้น คนทั่วไปมองว่านี่เป็นความ ล้มเหลวของผม จนผมคิดจะออกจากธุรกิจไอทีนี่แล้ว แต่แล้วผมก็รู้สึกว่าเริ่มคิดอะไรบางอย่างได้ ผมยังรักในสิ่งที่ผมทำ สิ่งที่เกิดขึ้นที่แอปเปิล ไม่ได้ทำให้ความรักของผมกับคอมพิวเตอร์ลดลงแม้แต่น้อย ถึงผมจะถูกปฏิเสธ แต่ผมก็ยังรักมัน ผมจึงตัดสินใจเริ่มต้นอีกครั้งหนึ่ง

ตอนนั้นผมอาจจะยังไม่รู้ว่าอนาคตจะเป็นอย่างไร แต่ถ้ามามองตอนนี้ การออกจากแอปเปิลกลับถือเป็นสิ่งที่ดีที่สุดที่เกิดขึ้นในชีวิตของผม ความรู้สึกหนักอึ้งที่แบกรับไว้ว่าเป็นคนที่ประสบความสำเร็จ กลับถูกแทนที่ด้วยการที่ไม่มีอะไรต้องเสียจากการที่เป็นผู้ที่เริ่มต้นใหม่ ผม กลายเป็นคนที่จะไม่มั่นใจกับอะไรมากจนเกินไป และที่สำคัญ มันเป็นการปลดปล่อยตัวเองให้เข้าสู่ช่วงที่ถือว่ามีพลังสร้างสรรค์มากที่สุด ช่วงหนึ่งของชีวิต

ในช่วง 5 ปีหลังจากนั้นผมเริ่มทำบริษัทใหม่ชื่อ NeXT และอีกบริษัทหนึ่งคือ Pixar และพบรักกับหญิงสาวคนที่เป็นภรรยาผมตอนนี้ Pixar ได้ ผลิตหนังการ์ตูนแอนนิเมชั่นด้วยคอมพิวเตอร์เรื่องแรกของโลก คือ Toy Story และปัจจุบันนี้ Pixar ก็เป็นสตูดิโอที่ประสบความสำเร็จมากที่สุด ในโลก และเหตุการณ์ซึ่งถือว่าเป็นจุดเปลี่ยนที่สำคัญอีกจุดหนึ่งก็มาถึง แอปเปิลซื้อกิจการ NeXT และผมก็กลับแอปเปิล และสิ่งที่ผมสร้างไว้ที่ NeXT ก็กลายมาเป็นหัวใจของแอปเปิลในยุคฟื้นฟู และผมก็ได้แต่งงานกับ Laurene

"ผมค่อนข้างมั่นใจว่าสิ่งเหล่านี้จะไม่มีวันเกิดขึ้นถ้าผมไม่ถูกไล่ออกจากแอปเปิล ถือว่าเป็นการให้ยาที่แรงสุด ๆ แต่ก็ถือว่าถูกกับคนไข้ บางที ชีวิตก็เล่นกับเราแรง แต่ขออย่าเสียความเชื่อมั่นศรัทธา ผมเชื่อว่าสิ่งที่ทำให้ผมก้าวหน้ามาถึงวันนี้ได้ ก็เพราะผมรักในสิ่งที่ผมทำ พวกคุณต้อง ค้นหาว่าคุณรักอะไร ความจริงมันก็คล้าย ๆ กับการหาแฟนซักคนนั่นแหละ จะว่าไปแล้วการทำงานนี่ถือเป็นครึ่งหนึ่งของชีวิตของเรา ทางเดียว ที่จะทำให้เรามีความพึงพอใจสูงสุดก็คือ การได้ทำในสิ่งที่เราเชื่อว่าเป็นงานที่ยิ่งใหญ่ มีความหมาย และการที่จะทำให้การทำงานที่ยิ่งใหญ่ให้ ประสบความสำเร็จก็คือ การรักในสิ่งที่ทำ ...ถ้าตอนนี้ยังไม่รู้ว่าตัวเองชอบอะไร ก็จงค้นหาต่อไป อย่าเพิ่งหยุด คุณจะรู้ได้ด้วยใจคุณเองเมื่อ คุณค้นพบมัน และมันจะทำให้เราดีขึ้นเรื่อย ๆ เพราะจะนั้นจงค้นหา ต่อไป"

Apple CEO Steve Jobs walks out of Stanford Stadium after delivering the commencement speech to the 2005 graduating class. (photo courtesy Standford University)

□ เรื่องที่สาม... ที่จะเล่าให้ฟังวันนี้เป็นเรื่องเกี่ยวกับความตาย เมื่อตอน อายุ 17 ผมอ่านเจอคำพูดของคน ๆหนึ่งพูดไว้ว่า " ถ้าคุณใช้ชีวิตในแต่ละวัน เหมือนกับเป็นวันสุดท้ายในชีวิตของคุณ สักวันคุณจะดีขึ้นแน่นอน" ผม ประทับใจมาก และตลอด 30 ปีตั้งแต่นั้นมา ผมจะมองกระจกและถามตัวเอง ทุกเข้าว่า ถ้าวันนี้เป็นวันสุดท้ายของผม ผมอยากทำอะไร และวันนี้จะทำ อะไรบ้าง ถ้าเมื่อไหร่ก็ตามที่คำตอบออกมาว่า ไม่รู้จะทำอะไรติดต่อกันหลาย ๆ วัน ผมรู้ว่าผมต้องเปลี่ยนแปลงอะไรบางอย่างแล้ว

การระลึกอยู่เสมอว่าเราต้องตายเร็ว ๆ นี้เป็นอาวุธที่สำคัญที่สุด ที่ผมใช้ในยาม ต้องตัดสินใจเรื่องสำคัญ ๆ ในชีวิต เพราะเกือบจะทุกอย่างไม่ว่าจะเป็นความ คาดหวังต่าง ๆ จากคนภายนอก ความภาคภูมิใจ การกลัว การเสียหน้า หรือ ล้มเหลว ล้วนแต่ไม่เป็นสาระทั้งสิ้น เมื่อเราต้องเผชิญกับความตาย มันทำให้ เรานึกถึงแต่สิ่งที่เป็นแก่น เป็นความสำคัญที่สุดเท่านั้น การระลึกว่า คุณกำลัง จะตายเป็นวิธีที่ดีที่สุด ที่จะหลุดพ้นจากความคิดที่กลัวการสูญเสียอะไร บางอย่าง ชีวิตคุณมีแต่ตัวนี้ เพราะฉะนั้นก็ไม่มีเหตุอะไรที่ไม่เดินตามความผัน ของตัวเอง

เมื่อปีที่แล้วผมไปตรวจพบว่าเป็นมะเร็ง หมอทำสแกนผมราว เจ็ดโมงครึ่ง และเห็นชัดว่ามีก้อนเนื้อที่ ตับอ่อน ผมเองไม่รู้แม้กระทั่งว่าตับอ่อน คืออะไร หมอบอกว่าเท่าที่ดูแล้วค่อนข้างชัดเจนว่าเป็นมะเร็งชนิดที่ไม่มีทางรักษา และบอกว่าผมน่าจะมีชีวิตอยู่ได้อีกไม่เกิน 3-6 เดือน หมอ แนะนำว่าให้กลับบ้านและจัดการอะไรต่าง ๆ ให้เรียบร้อย พูดแบบชาวบ้านก็คือ หมอบอกให้ไปเตรียมตัวตายนั่นเอง มันหมายความว่าคุณ ต้องรีบคุยกับลูกในสิ่งที่คุณคิดว่าจะคุยในอีกสิบปีข้างหน้า หมายความว่าต้องเตรียมสิ่งต่าง ๆ ไว้ให้ครอบครัวเมื่อคุณต้องจากไป และ หมายความอามว่าคุณต้องลาโลกนี้ไปแล้ว

ผมอยู่กับความรู้สึกว่าเป็นมะเร็งและต้องตายเร็ว ๆ นี้ทั้งวัน จนกระทั่งตอนเย็นหมอต้องตัดเอาเนื้อเยื่อเพื่อวิเคราะห์อีกครั้ง หมอใช้กล้องส่อง ภายในสอดผ่านลำคอ ผ่านกระเพาะ ลงลำไส้เล็ก และใช้เข็มเล็ก ๆ เจาะก้อนเนื้อเล็ก ๆ ในตับอ่อนออกมาตรวจ ตอนนั้นผมถูกวางยางสลบอยู่ แต่ภรรยาผมบอกภายหลังว่า เมื่อหมอตรวจเนื้อเยื่อผ่านกล้องจุลทรรศน์อีกครั้งหนึ่งก็พบว่า ผมเป็นมะเร็งแบบที่พบได้น้อยมากคือ เป็นชนิดที่ รักษาได้ด้วยการผ่าตัด และผมก็เข้ารับการผ่าตัดรักษาจนหายดีแล้วในตอนนี้

นี้ถือว่าเป็นการเข้าใกล้ความตายมากที่สุดของผม และผมก็หวังว่ามันจะรักษาสถิติที่ใกล้ที่สุดไปอีกหลายสิบปีข้างหน้าด้วย การที่ผมผ่าน ช่วงเวลานั้นมาได้ก็ทำให้ผมเล่าให้พวกคุณพังได้อย่างเต็มที่ไม่ใช่เพียงแค่ ความคิดเชิงหลักการอย่างเดียว ไม่มีใครอยากตายหรอกครับ แม้แต่คนที่อยากไปสวรรค์ก็ไม่ต้องการตายเพื่อที่จะไปถึงที่นั่น แต่ ทุกคนต้อง ตายครับ ไม่มีใครหลีกพ้นความตายได้ และมันก็ควรจะเป็นอย่างนั้นเพราะผมถือว่า ความตายน่าจะเป็นสิ่งประดิษฐ์ที่ดีที่สุดของชีวิต ความ ตายทำให้ชีวิตเกิดการเปลี่ยนแปลง มันเป็นการกำจัดคนเก่าเพื่อเปิดทางให้คนใหม่ ตอนนี้คนใหม่คือพวกคุณทั้งหลาย และจะค่อย ๆ แก่ไปใน ที่สุดและจะถูกกำจัดไป ขอโทษที่ผมอาจจะพูดอะไรที่เป็นนิยายไปหน่อย แต่ก็เป็นความจริงนะครับ

ชีวิตของพวกคุณมีจำกัดครับ จงอย่าเสียเวลาใช้ชีวิตอยู่บนชีวิตของคนอื่น อย่าตกอยู่ในหลุมพรางของความเชื่ออะไรบางอย่าง ซึ่งทำให้เรา ดำรงชีวิตอยู่บนความคิดของคนอื่น อย่าให้ความคิดของคนอื่นมากดความต้องการที่แท้จริงภายในใจของเรา สิ่งที่สำคัญนะครับ จงมีความ กล้าหาญที่จะก้าวเดินตามสิ่งที่หัวใจเราเรียกร้อง ซึ่งตอนนี้อาจจะรู้แล้วว่าคุณต้องการเป็นอะไร อย่างอื่นเป็นเรื่องรองทั้งสิ้น

ตอนผมหนุ่ม ๆ มีสิ่งพิมพ์ที่เรียกว่า The Whole Earth Catalog ซึ่งได้รับความนิยมมากในยุคนั้น คนที่ทำมันขึ้นมาชื่อ Stewart Brand ซึ่งอยู่ไม่ ไกลจากนี่เท่าไหร่ คือที่ Menlo Park ใน Whole Earth Catalog มีบทกวี ดี ๆ เพื่อเป็นแนวทางในการดำเนินชีวิตเยอะ ตอนนั้นเป็นช่วงปลาย ทศวรรษ 1960 ก่อนที่จะมีพีซี เพราะฉะนั้นนิตยสารนี้จึงทำขึ้นด้วยพิมพ์ดีดมือ กรรไกร และกล้องโพลารอยด์ มันก็คล้าย ๆ กับ Google ฉบับ หนังสือนั่นแหละ คือเกิดก่อน Google 35 ปี มันเป็นอะไรที่อุดมคติ มีคำสอน ข้อคิดเตือนใจดี ๆ มากมาย

Stewart ออก Catalog หลายฉบับแต่ทุกอย่างก็ย่อมมีจุดสิ้นสุด มาถึงฉบับสุดท้ายเมื่อราวกลาง ทศวรรษ 1970 ซึ่งตอนนั้นผมก็อายุเท่า ๆ กับ พวกคุณนี่แหละ ในปกหลังของฉบับสุดท้ายนี่เป็นรูปถ่ายถนน ในชนบทยามเช้า เป็นภาพที่หลายคนคงเคยสัมผัส ถ้าเผื่อเป็นคนที่ชอบเดินทาง ท่องเที่ยว ด้านล่างของภาพเขียนว่า "Stay Hungry. Stay Foolish" มันเป็นเหมือนการกล่าวอำลาของพวกเขาด้วย "จงเป็นคนที่หิวอยู่เสมอ จงเป็นคนที่ใง่อยู่เสมอ" เป็นสิ่งที่ผมใช้เตือนตัวเองตลอดเวลา และในโอกาสที่พวกคุณจะจบการศึกษาออกไปเผชิญโลกกว้าง ผมขอให้พวกคุณ จงเป็นคนที่ Stay Hungry และ Stay Foolish .."

ขอบคุณครับ

Stanford Report, June 14, 2005

[Thai Version]

'You've got to find what you love,' Jobs says

This is the text of the Commencement address by Steve Jobs, CEO of Apple Computer and of Pixar Animation Studios, delivered on June 12, 2005.

I am honored to be with you today at your commencement from one of the finest universities in the world. I never graduated from college. Truth be told, this is the closest I've ever gotten to a college graduation. Today I want to tell you three stories from my life. That's it. No big deal. Just three stories.

The first story is about connecting the dots.

I dropped out of Reed College after the first 6 months, but then stayed around as a drop-in for another 18 months or so before I really quit. So why did I drop out?

It started before I was born. My biological mother was a young, unwed college graduate student, and she decided to put me up for adoption. She felt very strongly that I should be adopted by college graduates, so everything was all set for me to be adopted at birth by a lawyer and his wife. Except that when I popped out they decided at the last minute that they really wanted a girl. So my parents, who were on a waiting list, got a call in the middle of the night asking: "We have an unexpected baby boy; do you want him?" They said: "Of course." My biological mother later found out that my mother had never graduated from college and that my father had never graduated from high school. She refused to sign the final adoption papers. She only relented a few months later when my parents promised that I would someday go to college.

And 17 years later I did go to college. But I naively chose a college that was almost as expensive as Stanford, and all of my working-class parents' savings were being spent on my college tuition. After six months, I couldn't see the value in it. I had no idea what I wanted to do with my life and no idea how college was going to help me figure it out. And here I was spending all of the money my parents had saved their entire life. So I decided to drop out and trust that it would all work out OK. It was pretty scary at the time, but looking back it was one of the best decisions I ever made. The minute I dropped out I could stop taking the required classes that didn't interest me, and begin dropping in on the ones that looked interesting.

It wasn't all romantic. I didn't have a dorm room, so I slept on the floor in friends' rooms, I returned coke bottles for the 5? deposits to buy food with, and I would walk the 7 miles across town every Sunday night to get one good meal a week at the Hare Krishna temple. I loved it. And much of what I stumbled into by following my curiosity and intuition turned out to be priceless later on. Let me give you one example:

Reed College at that time offered perhaps the best calligraphy instruction in the country. Throughout the campus every poster, every label on every drawer, was beautifully hand calligraphed. Because I had dropped out and didn't have to take the normal classes, I decided to take a calligraphy class to learn how to do this. I learned about serif and san serif typefaces, about varying the amount of space between different letter combinations, about what makes great typography great. It was beautiful, historical, artistically subtle in a way that science can't capture, and I found it fascinating.

None of this had even a hope of any practical application in my life. But ten years later, when we were designing the first

Macintosh computer, it all came back to me. And we designed it all into the Mac. It was the first computer with beautiful typography. If I had never dropped in on that single course in college, the Mac would have never had multiple typefaces or proportionally spaced fonts. And since Windows just copied the Mac, its likely that no personal computer would have them. If I had never dropped out, I would have never dropped in on this calligraphy class, and personal computers might not have the wonderful typography that they do. Of course it was impossible to connect the dots looking forward when I was in college. But it was very, very clear looking backwards ten years later.

Again, you can't connect the dots looking forward; you can only connect them looking backwards. So you have to trust that the dots will somehow connect in your future. You have to trust in something — your gut, destiny, life, karma, whatever. This approach has never let me down, and it has made all the difference in my life.

My second story is about love and loss.

I was lucky — I found what I loved to do early in life. Woz and I started Apple in my parents garage when I was 20. We worked hard, and in 10 years Apple had grown from just the two of us in a garage into a \$2 billion company with over 4000 employees. We had just released our finest creation — the Macintosh — a year earlier, and I had just turned 30. And then I got fired. How can you get fired from a company you started? Well, as Apple grew we hired someone who I thought was very talented to run the company with me, and for the first year or so things went well. But then our visions of the future began to diverge and eventually we had a falling out. When we did, our Board of Directors sided with him. So at 30 I was out. And very publicly out. What had been the focus of my entire adult life was gone, and it was devastating.

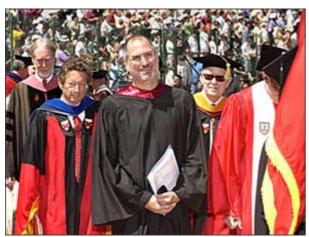
I really didn't know what to do for a few months. I felt that I had let the previous generation of entrepreneurs down - that I had dropped the baton as it was being passed to me. I met with David Packard and Bob Noyce and tried to apologize for screwing up so badly. I was a very public failure, and I even thought about running away from the valley. But something slowly began to dawn on me — I still loved what I did. The turn of events at Apple had not changed that one bit. I had been rejected, but I was still in love. And so I decided to start over.

I didn't see it then, but it turned out that getting fired from Apple was the best thing that could have ever happened to me. The heaviness of being successful was replaced by the lightness of being a beginner again, less sure about everything. It freed me to enter one of the most creative periods of my life.

During the next five years, I started a company named NeXT, another company named Pixar, and fell in love with an amazing woman who would become my wife. Pixar went on to create the worlds first computer animated feature film, Toy Story, and is now the most successful animation studio in the world. In a remarkable turn of events, Apple bought NeXT, I retuned to Apple, and the technology we developed at NeXT is at the heart of Apple's current renaissance. And Laurene and I have a wonderful family together.

I'm pretty sure none of this would have happened if I hadn't been fired from Apple. It was awful tasting medicine, but I guess the patient needed it. Sometimes life hits you in the head with a brick. Don't lose faith. I'm convinced that the only thing that kept me going was that I loved what I did. You've got to find what you love. And that is as true for your work as it is for your lovers. Your work is going to fill a large part of your life, and the only way to be truly satisfied is to do what you believe is great work. And the only way to do great work is to love what you do. If you haven't found it yet, keep looking. Don't settle. As with all matters of the heart, you'll know when you find it. And, like any great relationship, it just gets better and better as the years roll on. So keep looking until you find it. Don't settle.

My third story is about death.

Apple CEO Steve Jobs walks out of Stanford Stadium after delivering the commencement speech to the 2005 graduating class. (photo courtesy Standford University)

When I was 17, I read a quote that went something like: "If you live each day as if it was your last, someday you'll most certainly be right." It made an impression on me, and since then, for the past 33 years, I have looked in the mirror every morning and asked myself: "If today were the last day of my life, would I want to do what I am about to do today?" And whenever the answer has been "No" for too many days in a row, I know I need to change something.

Remembering that I'll be dead soon is the most important tool I've ever encountered to help me make the big choices in life. Because almost everything — all external expectations, all pride, all fear of embarrassment or failure - these things just fall away in the face of death, leaving only what is truly important. Remembering that you are going to die is the best way I know to avoid the trap of thinking you have something to lose. You are already naked. There is no reason not to follow your heart.

About a year ago I was diagnosed with cancer. I had a scan at 7:30 in the morning, and it clearly showed a tumor on my pancreas. I didn't even know what a pancreas was. The doctors told me this was almost certainly a type of cancer that is incurable, and that I should expect to live no longer than three to six months. My doctor advised me to go home and get my affairs in order, which is doctor's code for prepare to die. It means to try to tell your kids everything you thought you'd have the next 10 years to tell them in just a few months. It means to make sure everything is buttoned up so that it will be as easy as possible for your family. It means to say your goodbyes.

I lived with that diagnosis all day. Later that evening I had a biopsy, where they stuck an endoscope down my throat, through my stomach and into my intestines, put a needle into my pancreas and got a few cells from the tumor. I was sedated, but my wife, who was there, told me that when they viewed the cells under a microscope the doctors started crying because it turned

out to be a very rare form of pancreatic cancer that is curable with surgery. I had the surgery and I'm fine now.

This was the closest I've been to facing death, and I hope its the closest I get for a few more decades. Having lived through it, I can now say this to you with a bit more certainty than when death was a useful but purely intellectual concept:

No one wants to die. Even people who want to go to heaven don't want to die to get there. And yet death is the destination we all share. No one has ever escaped it. And that is as it should be, because Death is very likely the single best invention of Life. It is Life's change agent. It clears out the old to make way for the new. Right now the new is you, but someday not too long from now, you will gradually become the old and be cleared away. Sorry to be so dramatic, but it is quite true.

Your time is limited, so don't waste it living someone else's life. Don't be trapped by dogma — which is living with the results of other people's thinking. Don't let the noise of others' opinions drown out your own inner voice. And most important, have the courage to follow your heart and intuition. They somehow already know what you truly want to become. Everything else is secondary.

When I was young, there was an amazing publication called The Whole Earth Catalog, which was one of the bibles of my generation. It was created by a fellow named Stewart Brand not far from here in Menlo Park, and he brought it to life with his poetic touch. This was in the late 1960's, before personal computers and desktop publishing, so it was all made with typewriters, scissors, and polaroid cameras. It was sort of like Google in paperback form, 35 years before Google came along: it was idealistic, and overflowing with neat tools and great notions.

Stewart and his team put out several issues of The Whole Earth Catalog, and then when it had run its course, they put out a final issue. It was the mid-1970s, and I was your age. On the back cover of their final issue was a photograph of an early morning country road, the kind you might find yourself hitchhiking on if you were so adventurous. Beneath it were the words: "Stay Hungry. Stay Foolish." It was their farewell message as they signed off. Stay Hungry. Stay Foolish. And I have always wished that for myself. And now, as you graduate to begin anew, I wish that for you.

Stay Hungry. Stay Foolish.

Thank you all very much.